

Natuurkunde in Nederland in het interbellum
Minisymposium
&
75 jaar Natuurkunde aan de VU
Boekpresentatie

Datum: Woensdag 5 oktober 2005
Tijd: 14.45
Plaats: Vrije Universiteit
De Boelelaan 1081 Amsterdam
Zaal KC1.59 W&N-gebouw

Programma

- 14.45 : Ontvangst met koffie/thee
- 15.00 : Welkom en inleiding op het onderwerp
(Frans van Lunteren, hoogleraar wetenschapsgeschiedenis VU)
- 15.15: Leidse koude: de *big science* van Heike Kamerlingh Onnes
(Dirk van Delft, wetenschapshistoricus Leiden en redacteur NRC)
- 15.45: Onderzoek door de achterdeur. Natuurkunde aan de Universiteit van Amsterdam
(Ad Maas, Museum Boerhaave Leiden)
- 16.15: Genesis van de Natuurkunde aan de VU: voorgeschiedenis en eerste jaren
(Ab Flipse, promovendus wetenschapsgeschiedenis VU)
- 16.45: Aanbieden van het eerste exemplaar van het jubileumboek aan de rector magnificus van de VU prof. T. Sminia.
Boek cadeau voor alle aanwezigen, aangeboden door de Afdeling Natuurkunde en Sterrenkunde van de VU (Piet Mulders – hoofd van de Afdeling N&S)
- 17.00: Borrel in de tuinzaal

Organisatie: Afdeling Natuurkunde en Sterrenkunde, Afdeling Algemene Vorming

Thema

De Nederlandse natuurkunde maakte aan het begin van de twintigste eeuw een ongekende bloei door. Bekend is vooral de periode rond 1900 en de Nederlandse Nobelprijswinnaars uit die tijd, maar ook navolgende periode is om verschillende redenen interessant.

Dit symposium, bestemd voor een breed publiek, sluit aan bij de recente aandacht vanuit de wetenschapsgeschiedenis voor dit tijdvak. De sprekers schetsen een beeld van de stand van de natuurkunde aan de Nederlandse universiteiten in de eerste decennia van de twintigste eeuw en van enkele belangrijke fysici die in deze tijd actief waren.

Dirk van Delft gaat in op het lage-temperaturenonderzoek dat in Leiden werd gedaan door H. Kamerlingh Onnes en zijn leerlingen. *Ad Maas* schetst een beeld van het natuurkundig onderzoek dat werd verricht aan de Universiteit van Amsterdam, waar hoogleraren als P. Zeeman, J.D. van der Waals jr. en Ph.A. Kohnstamm actief waren. *Ab Flipse* ten slotte vertelt hoe er in Nederland aan de vier bestaande natuurkundefaculteiten, in 1930 nog een vijfde werd toegevoegd door de stichting van een Faculteit der Wis- en Natuurkunde aan de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam. De eerste hoogleraar G.J. Sizoo, zelf gepromoveerd in Leiden, stond voor de taak het

onderwijs en onderzoek van de grond af op te bouwen en daarnaast invulling te geven aan het christelijke karakter van de VU.

Het symposium wordt besloten met de presentatie van het jubileumboek over de vijfenzeventigjarige geschiedenis van de Natuurkunde en Sterrenkunde aan de VU: Ab Flipse, *'Hier leert de natuur ons zelf den weg.'* *Een geschiedenis van Natuurkunde en Sterrenkunde aan de VU* (Meinema Zoetermeer, 2005).

Alle aanwezigen krijgen dit boek cadeau.

Over de sprekers:

Frans van Lunteren is hoogleraar wetenschapsgeschiedenis aan de Vrije Universiteit.

Dirk van Delft is redacteur wetenschappen bij *NRC handelsblad*, promoveerde onlangs op een biografie van Kamerlingh Onnes en is als wetenschapshistoricus (uhd) verbonden aan de Universiteit Leiden.

Ad Maas promoveerde op een proefschrift over de geschiedenis van de natuurkunde aan de Universiteit van Amsterdam en werkt thans bij Museum Boerhaave in Leiden.

Ab Flipse studeerde natuurkunde aan de VU en werkt thans aan een promotieonderzoek op het gebied van de wetenschapsgeschiedenis.

Meer info: <http://www.few.vu.nl/~flipse/5oktober2005.html>